

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan Godina. Lastnik konsorcij „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge z omejenim jurestvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave šte. 11-57.
Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
Za pol leta 12.—
Za tri mesece 6.—
Za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širini ene kolone. Cene: Oglasi izgovorci in obitniki mm po 10 vin. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vin. Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljna vrsta 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerati oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštahranilnični račun št. 841.652.

Veliki boji pri Gorici in na robu doberdobske planote se nadaljujejo z vso srditostjo.

Srditi napadi Italijanov na Primorskem povsod odbiti. — Ob srednji Soči, v ozemlju Krna in na koroški meji artiljerijski boji.

Med Vislo in Bugom zasledovanje Rusov. — Odpor ob Ilzanki zlomljen. — Zavezniki pred Varšavo, Ostrolenko in Ivangorodom.

Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 20. (Kor.) Uradno se objavlja: 20. julija 1915, opoldne.

Bitka pri Gorici se nadaljuje. Italijanski napadi, ki se vrše sedaj z veliko srditostjo, tudi proti predmostju, včeraj in v nočni noči zopet niso imeli nobenega uspeha. Po močnem, do poldne trajajočem obstreljevanju predmostja po sovražni artiljeriji, je prešla italijanska 11. pehotna divizija s pijanili četami v napad proti oddelku Podgore. Sovražnik je udrl mesto v naša križja, a je bil zopet pregnan. Po novi artiljerijski pripravi je bil izvršen ob 4 popoldne drugi napad, ki je bil ob 8 zvečer istotako odbit.

Za rob planote pri Doberdobi se srđiti boji nadaljujejo. Včeraj popoldne so hrabri ogrski honvedi odbili močan napad na njihove postojanke pri Zdravščini. Tudi nadaljni trije napadi italijanskih mas so se tu razbili.

Istotako so se izjalovili vsi proti jugozapadnemu robu Polazza, Redipuglie in Vermeljani izvršeni napadi, kakor tudi napad na Kosičev hrib (severno Tržiča). V svoja križja umikajoči se sovražnik je imel povsod težke izgube.

Artiljerijski boji ob srednji Soči, v ozemlju Krna in na koroški meji, se nadaljujejo. V ozemlju južno Krna sta bila odbita dva srđita napada alpincev.

V že omenjenih bojih v ozemlju Kreuzberga so izrabili Italijani nad 200 mrtvih in okoli dvakrat toliko ranjenec. Temu nasproti znanja naše skupne tamkajšnje izgube 42 ranjenih.

Postojanko južno Schluderbacha so si naše čete zopet priborile.

Novi namerjeni italijanski sil na Col di Lano se je izjalovil kakor vsi prejšnji.

Namestnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dosedanje izgube italijanske vojne mornarice.

Torpediranje italijanske križarke »Giuseppe Garibaldi« dne 18. julija je druga težka izguba, ki so jo naši podvodni čolni prizadeli italijanski vojni mornarici. Dne 7. julija je bila pomona oklop-nica »Amalfi« istotako potopljena od enega naših hrabrih podvodnikov. Dalje so bile uničene še sledeče italijanske ladje: rušilec »Turbine« (25. maja), podvodnik »Medusa« (12. junija) in dve torpedovki (28. junija in 5. julija).

Bosenski junaki pri Plavah.

DUNAJ, 19. (Kor.) Iz vojne tiskovne stanice se poroča: O koncu junija pri Plavah se vršili boji se poroča naknadno o sledečem sijajnem junaškem činu nekega oddelka bosenske pehote: Dne 27. junija ob 10 ponoči so izvršili Italijani na višino 383, ki jo je imel v rokah bataljon bosensko-hercegovskega pešpolka in sicer s pomočjo žarometov, svetilnih patron, strojnih pušk itd. napad z večjimi silami. Naši so odgovarjali z zmernim ognjem. Ko so Italijani med klici »Avanti Savoia!« prispeli končno do naših žičnih ovir, je naš bataljon kakor na povleke ustavil streljanje. Mogočno so zadoneli klici »Vivio Avstrija!« Silna toča ročnih granat in trajni brzostrelni ogenj Bošnjakov je pognal Italijane v beg. Ite stokanje je bilo slišati celo noč. Naslednjega dne pa sploh nič, pač pa je bilo videti, da so odvedli Italijani mnogo ranjenec.

PODLISTEK

GREŠNICE.

Roman. — Francoski spisal Xavier de Montépia

Toda postopanje je, posebno v Parizu, vzrok zapraviljanja, in Hektor, ki po svoji naravi ni bil posebno marljiv, ni tu delal nič drugega, kot lahkomiselne neumnosti in dolgoce.

Pet prvih dni v mesecu juniju je zadovoljstvo, da je zapravil svoje mesečne dohodke, ostali del meseca pa je živel od dohodkov, ki jih je dobival iz ne ravno poštenih virov, ki jih po našem mnenju lovska literatura naših časov povzbuje. Veliko preveč.

Da se ne pčna gospodariti, ali da se očigledno neizkušen prijatelj z dežele, da plača on, to so junaštva, ki so v velikih častih pri naši lahkomiselni mladini, in tako junaštva teh modernih lazaritov so opazili pesniki, ki bi svoj lepi talent lahko uporabljali v boljše namene.

Barzilai zbolel.

LUGANO, 19. (Kor.) Minister Barzilai je po soglasnih poročilih listov zbolel in bo moral ostati par dni v postelji.

Grški princ Jurij v Italiji.

MILAN, 19. (Kor.) »Secolo« poroča iz Neaplja: Princ Jurij in princezinja Marija grška sta prispela iz Grške v Neapeli.

Na Sveti Gori.

Kakor je znano, so Lahi na kresni večer bombardirali cerkev in samostan na Sveti Gori pri Gorici. Po goriškem »Novem Času« posnemamo naslednji opis sedanjih razvalin na Sveti Gori:

Pot naju je vodila iz posebnih razlogov preko severno-vzhodnega pobočja na vrh. Bila je navadna kozja steza, po kateri sem šel sedaj čez skale, sedaj čez travo, sedaj skozi grmovje v gozd. Čim bolj sva se bližala vrhu, tem bolj so se kazali pojavi laškega dela. Ogromne jame na levi strani steze, potem na desni, potem v stezi sami, ki je bila prekinjena in razruvana popolnoma. Velika debela so ležala na tleh prelomljena ali s koreninami izravana. To je bilo delo granat, katerih kosci so ležali vseprek tupatam.

Prišla sva na vrh. Groblja nama je zastavila pot. Počitka nisva iskala. Šla sva takoj dalje, da bi videla kako je s svetiščem. Glavna vrata niso bila dostopna. Stranska tudi ne. Ostala je še ena pot: skozi samostan v cerkev.

Samostan! Prišel sem gledati razdejane na lastne oči. To ni več samostan, to je groblja, to so razvaline. Strehe in podstrešja ni več; ni več drugega nadstropja; razbito je prvo nadstropje in podrtja gre na mnogih straneh globoko do tal. Le goli zidovi štrle proti nebu, med njimi pa tramovi, razbita okna, sobna oprava, vse pomešano s stenskim ometom, z opeko in kameni in kamenjem. Stene na južni strani kažejo ogromne luknje. Tu so udarjale granate ter povzročale odprtine in razpoke v zidovih. Kjer so kake vrata, so več ali manj odprta. Zračni pritisk je tolik, ko granate razpočijo, da gre vse v bližini s svojega še tako trdnega mesta. Stopnice, ki vodijo iz pritličja višje, so deloma popolnoma razrušene, ker je ob zid v njih neposrednem sosedstvu padla granata. Treba je biti zelo previden, ko greš navzgor; le malo bolj trd korak in stopnice se zrušijo. Prostori v pritličju, kjer so bila v samostanu drugače prenočišča za romarje, niso deloma nič drugega kot podrtja. Vidi se, da so granate s svojo neizmerno silo udarjale na nekaterih mestih preko vsega poslopja do podzemlja na severni strani, kjer so se razdrobile. Tu se poznajo tudi sledovi požara.

Hotel sem poiskati vsem znani dohod iz drugega nadstropja v zakristijo in cerkev. Toda v drugo nadstropje ni bilo mogoče priti. Stopnice so ena sama groblja. Dohod sam proti zakristiji je pa po požaru uničen. Po lestvi, ki je bila tam v prvem nadstropju naslonjena, sva počasi splezala gori, kjer so bile nekdanje stopnice. Gori sva se prišla za držaje, ožgane in deloma izpremenjene v oglje, ter oprežno prišla skozi odprta vrata v zakristijo in cerkev.

Streha srednje ladje je razbita. Neizmerena groblja je po tleh: tramovi, deske, opeka, kamenje, omet, vse drugo z drugim pomešano. Skozi razbito in padlo strcho je bil dež na tla. Pri obhajilnem o-

tarju sredi cerkve vse polno gruča, ki pokriva oltarno mizo in prostor okrog altara. Tabernakelj zganjen in odprt; vrata k oltarju porušena; oltarni prt preko altara na tleh. Ogromna sovražna granata je priletela ravno v streho nad klopmi pred prezbiterijem in vrgla ob tla vse, kar je dosegla; klopi spodaj deloma razbite, deloma pokrite z gruščem. Slika, ki nam je gori visoko predstavljala prikazen Device Marije, je zrušena. Samo pastirico Uršulo vidiš še, ki kleči in gleda naprej, od kodar ji prihajajo besede nasproti: »Idi, reci ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida in me prosi milosti!«

Druga ogromna granata je priletela v južno-zapadni kot cerkve. Vse je porušeno: hodnik iz cerkve na kor, oratorij, orglje. Na tleh leži steklena pregraja pri nekdanjem oratoriju. Oltar sv. križa pod korom pa je še popolnoma cel, samo nad njim zija odprtina v stropu navzdol.

Zopet druga granata je predrila steno, na kateri se nahaja velika slika sv. Treh kraljev. Slika je predrta; njej nasproti na drugi strani se nahajajoča velika slika rojstva Gospodovega je prepolna večjih in manjših lukenj, ki so jih povzročili drobci granat.

Strehe stranskih ladij so še na svojem mestu, dasi sem pa tja razpokane; toda pretresle so se že bile ob padcu granat tako, da so podstavni tramovi, na katerih počivajo glavni s streho, skoraj brez izjeme zganjeni. Zdi se, da se ima vse porušiti, kakor hitro bi udarila kaka nova granata.

Spovednice so povsod več ali manj pokvarjene, nekatere kar razbite. Le malo slik križevga pta je še nepokvarjenih; nekatere so okviri uničeni, druge visiyo na pol na zdvih, zopet drugim so slike same pobite. Tudi oltarij so trpeli, posebno oni na evangelijski strani pred prezbiterijem. Mirno pa sta še stala nad svojima oltarjema kip sv. Frančiška Asiškega in sv. Antona radovanskega. Neškodovan je bil tudi kip Device Marije ob vhodu v zakristijo. Na nasprotni strani pa je kip Srca Jezusovega popolnoma zdrobljen. Njegovo mesto je prazno, na tleh pa leže pomešani večji in manjši drobci granat s kosci nekdanjega prelepega kipa.

Odprto nebo zre s srednje ladje na nas. Tla so vsa mokra od dežja, ki je padel pred kratkim v cerkev.

Prezbiterij z glavnim oltarjem je popolnoma nepoškodovan. Samo na mestu, kjer je drugače stala čudezna podoba Matere božje, vidiš od vrha navzdol raztrgano sliko Device Marije, ki je drugače zakrivala prejšnjo. Kos granate ali kak kamen, od nje zagnan je v vso silo priletel na to mesto in uničil, kar je mogel doseči. Čudežne podobe pa ni dosegel več, ker se že davno nahaja na varnem prostoru pri oo. frančiškanih v Ljubljani.

Kapelica sv. Mihaela, kjer je grob kardinala Misije, je nepoškodovana. Vse drugače pa je v zakristiji na drugi strani. Semkaj je priletela granata v steno na južni strani pri oknu ter povzročila veliko podrtijo, katere ostanki so raztreseni po vsem podu. Stelka pri zaobljubljenih slikah so se od zračnega pritiska mnogokje razbila. Isto vidimo tudi v nekdanjem oratoriju za glavni oltarjem. Ondi je udarila granata v kot na južnostočni strani, vrgla kip Pija VI. na tla, ki pa, izvzemši levo roko, ni prav nič poškodovan.

bencu in praznični obleki, ki hoče osvaja-ti dekliška srca na izprehajališču v svojem domačem mestecu.

Hektor mu je stopil naproti. Stisnil mu je ponovno roko in dejal potem?

— Vendar si prišel! Hotel sem že iti pote.

— Hvala ti na tvoji nestrpnosti. — je odgovoril Karel. — kajti ta nestrpnost mi je dokaz tvojega prijateljstva.

— O katerem. kakor upam, nisi dvomil nikdar.

— Najboljši odgovor na to je pač, da sem takoj, ko sem prišel v Pariz, pohitel k tebi.

— Če se ne motim, si mi dejal, da nameravaš tu študirati pravoslovje? — je vprašal Hektor. — ko je svojemu prijatelju že tretjič stisnil roko.

— Da.

— Kako so se vendar mogli tvoji starši odločiti za to, da te puste letati s tvojimi lastnimi peruti? Prisegel bi bil, da tvoja mama nikdar ne pristane na to.

— In imel bi ti prav, — je odgovoril

Pročelje je razen zgornjega roba na desni strani popolnoma celo. Zvonik ima sredi svoje zapadne strani ogromno rano: Zidovje je krog nje kar vzbočeno. Zvonovi stoje popolnoma nepremakljivo, ker so se zleknil iz svojih tečajev. Morda še ena granata, naperjena zlobno proti zvoniku — in zvonika ne bo več.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 20. (Kor.) Uradno se objavlja: 20. julija 1915, opoldne.

Med Vislo in Bugom so včeraj zvezne armade na zasledovanju umikajočega se nasprotnika prodrle preko bojišča zadnjih dni. Pri četah fml. Arza, ki so odlično udeležene na uspehu, je naraslo število privedenih ujetnikov na 50 oitirjev in 3500 mož. Tudi pri Sokalu so ujele naše čete nad 3000 Rusov.

Zapadno Vislo so naši zavezniki po junaški borbi zlomili ruski odpor ob Ilzanki.

Južno in zapadno Radoma so prestali avstrijski polki srđite boje. Sedmograška pehota je zavzela z naskokom kraj Kozystzyn. Radom so danes dopoldne zasedle naše čete.

V vzhodni Galiciji je položaj neizpremenjen.

Ob meji med Bukovino in Besarabijo je bila neka ruska plastunska brigada napadena in razpršena. (Plastuni so pehotni četni oddelki, ki jih sestavljajo kubanski kozaki. Op. ur.)

Namestnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Odstop galiskega cesarskega namestnika.

DUNAJ, 19. (Kor.) Jutrišnja »Wiener Zeitung« priobči, da je bil cesarski namestnik v Galiciji, vitez Korytowski, na njegovo lastno prošnjo odpuščen in imenovan za namestnika general pehote, Hermann pl. Collard.

Odstop je v zvezi z izvršeno okupacijo večjega dela Galicije, vendar pa nikakor ne posega v odredbe, ki se ukrenejo v bodoče, po povratku normalnih razmer. Novo imenovan deželni šef s svojim uradom ne spaja nobenih vojaških funkcij, ampak stopa le v normalni delovni krog svojega predhodnika in je podložen ministrstvu.

Vitez Korytowski zapuša mesto s priznanjem Najvišje milosti. Najvišje lastno-ročno pismo se v toplem priznanju spominja uspešnega delovanja Korytowskega in si pridružuje pravico njegovega zopetnega imenovanja.

Novi deželni šef je zmožen deželnih jezikov in pozna razmere v deželi. Imel bo za enkrat v povspeševanju gospodarske povzdige dežele bogato polje za svoje delovanje.

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 20. (Kor.) Veliki glavni stan, 20. julija 1915:

Vzhodno bojišče.

Na Kurskem so bili Rusi pri Velikem Šmardnu, vzhodno Tukuma, pri Grūmdorfu in Usingenu potisnjeni nazaj. Tudi vzhodno Kuršanov se sovražnik umika pred našim napadom. Severno Novogoroda (ob Nareru), so se polastile nemške čete sovražnih postojank severno stočiča potokov Skroda in Pisa. Novodošle čenovaljske čete, ki so prišle tu prvič v boj, so se posebno odlikovale.

Severno izliva Szkve smo dospeli do Narewa. Na severozapadnem bregu reke

Karel smehljaje: — toda sklonili so jo nato prav posebni vzroki.

— Kakšni vzroki?

— Povem ti kedaj pozneje... je popolen roman.

— Ljubavni roman? — je vprašala Kalipso.

— Nekaj podobnega. — je odgovoril Karel.

— To me veseli! — je vzkliknila Kalipso; — za ljubavne romane sem zelo navdušena.

— Ta dobri otrok jih je sam doživel toliko takih, ki so se pričeli s koncem, — je zamrmral Hektor.

— Kaj mrmraš sam zase? — je vprašala Kalipso Hektorja.

Hektor jej ni odgovoril, pač pa je dejal Karlu:

— Poveš nama to pripoved, kedar se ti zljubi... saj se ne mudi.

Toda sedaj mi povej popolnoma odkritosrčno, ali misliš v Parizu res delati?

— Seveda, saj zato vendar prihajam v Pariz, da bi študiral.

se nahajajoče stalne utrdbe Ostrotenke so bile zasedene.

Južno Vislo so prodrle naše čete do postojanke Blonje—Grojec. V bojih z zadnjimi oddelki so izgubili Rusi tu 560 ujetnikov in 2 strojni puški.

Jugovzhodno bojišče.

Nemške deželnoobrambene in rezervne čete generalobersta Woyrscha so popolnoma vrgle številno močnejšega sovražnika iz postojanke ob Ilzanki.

Vsi protinapadi naglo privedenih ruskih rezerv so bili odbiti. V nemških rokah je ostalo nad 5000 ujetnikov. Naše čete so premaganemu sovražniku za petami. — Kónjenica je že dosegla železnico Radom-Ivangorod.

Med gornjo Vislo in Bugom sledimo umikajočemu se sovražniku.

Vrhovno armadno vodstvo.

Herkulska naloga Hindenburga in Mackensena.

KOPENHAGEN, 19. (Kor.) »Daily Chronicle« poroča iz Petrograda: Hindenburg s severa in Mackensen z jugovzhoda izvršujeta skupno herkulsko delo uničevanja ruske armade, koje glavne sile se nahajajo na Poljskem. V Petrogradu so prepričani, da Nemci nikdar ne morejo doseči tega namena. Načrt Hindenburga je, zavzeti Nowogeorgijewsk, dočim naj Mackensen zasede linijo Brešč—Litowsk. Rusi so ukrenili tu vse priprave in razpolagajo s sijajnim železniškim omrežjem. Vojski so biliše preskrbljeni z municijo; vrh tega so bile izvečbane dosedaj nerabljene rezerve. Prodiranje Nemcev v provincah Baltijskega morja se smatra le kot demonstracija, da se prepreči zabranjenje pošiljanja čet na linijo ob reki Nareru.

Japonski artiljerijski oficirji v Rusiji.

PARIZ, 19. (Kor.) »Eclair« poroča iz Petrograda, da je misija japonskih artiljerijskih oficirjev že sredi aprila prevzela vžibanje ruskih artiljeristov. Japonski oficirji ne odidejo na fronto, ampak bodo kvečjemu vodili montiranje in operiranje z ruskimi oficirji.

Z zapadnega bojišča.

BERLIN, 20. (Kor.) Veliki glavni stan, 20. julija 1915:

Zapadno bojišče.

V zvezi z razstrelitvijo neke mine pri gradu Hooge (vzhodno Yperna), so izvršili Angleži na obeh straneh ceste Hooge—Ypern napad, ki se je razbil pred našimi postojankami, deloma pa vsled našega artiljerijskega ognja sploh ni prišel do razvoja. Eksplozijsko mesto so zasedli Angleži.

Pri Souchezu so bili napadi z ročnimi granatami odbiti. Po živahnem delovanju artiljerije v ozemlju Alberta, so poizkušali Francozi zvečer napad na naše postojanke pri Fricourtu. Bili so odbiti.

Vrhovno armadno vodstvo.

Angleške izgube.

LONDON, 20. (Kor.) Zadnji seznam o izgubah izkazuje imena 59 oficirjev in 1453 mož.

LONDON, 20. (Kor.) Minister Henderson je na konferenci v Cardiffu izjavil, da bo trajala vojna najbrže še eno leto.

4. avgust na Angleškem.

LONDON, 18. (Kor.) 4. avgust se bo kot dan vojne napovedi obhajal po mestih britske države z zborovanji, na katerih

— Popolnoma prav, saj poznamo to. Vsakdo prihaja v Pariz, da bi študiral, dela pa potem vse kaj drugega.

— Ali res?

— Da, dragi moj! Studirati se pravi, da se človek daje redno po kom drugem vpisavati v kolegije, da sam nikdar ne prestopi praga univerze, da napravi izpit, kedar ima čas za to — seveda se skrbi za to, da časa ni nikdar — in se zabava kjerkoli in kedarkoli je mogoče.

— Tako študiranje bi mi bilo prav všeč, — je rekel Karel smehljaje.

— Verjamem, — je odgovoril Hektor. — Življenje je kratko in mladost je še krajša, to je prastara resnica, ki sta jo Désaugier in Béranger prepevala v vseh melodijah. Poleg tega so hlače zelo drage in varčnost prepoveduje že sama, da bi jih človek obrabljal po vseučiliških klopetih. In vrhu vsega tega je še tvoj oče milijonar in ti gotovo nimaš namena, da bi postal kedaj borna odvetniška duša.

— Ne, prav gotovo ne! — je vzkliknil Karel.

(Dalje).

Nazarij Verh, svak.